

OBSAH

ÚVOD	7
I. SOCIÁLNÍ PARTNERSTVÍ A KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ - VÝCHODISKA	9
II. KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ JAKO PŘEDMĚT ZÁKLADNÍCH LIDSKÝCH PRÁV, JEHO MEZINÁRODNÍ UZNÁNÍ A ÚPRAVA	29
III. TRIPARTITA, KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE PRÁCE	51
IV. DEMOKRATICKÉ SYSTÉMY KOLEKTIVNÍHO VYJEDNÁVÁNÍ	
1. Pojetí, geneze a vlastnosti kolektivního vyjednávání	67
2. Subjekty a stát	74
Zaměstnavatelé a jejich organizace	74
Zaměstnavatelská sdružení (asociace)	74
Veřejný sektor	76
Zaměstnanecké organizace	77
Odborové organizace	77
Národní (celostátní) konfederace	78
Odborové svazy	78
Zprostředkovatelé při vyjednávání	80
Místní odborové organizace	80
Podnikové rady	81
Stát	82
3. Struktura, pravidla a proces kolektivního vyjednávání	84
Struktura (model) vyjednávání	85
Vzájemné uznání	85
Povinnost vyjednat	86
Institucionální mechanismus	87
Formulace východisek vyjednávání	87
Informační povinnost zaměstnavatele	88
Modely vyjednávání	89
Doba trvání kolektivních smluv	90
4. Cíle a obsah kolektivního vyjednávání	90
Vyjednávání o mzdách	91
Vyjednávání o pracovních podmínkách	93
Kolektivní vyjednávání o sociálním zabezpečení	94
Jiná ujednání	94

5. O problémech a budoucnosti vyjednávání v tržních ekonomikách	95
Vyjednávání v době ekonomicky nepříznivé	95
Provádění a výklad dohod a ustanovení o sociálním míru	96
Soudobé tendence v kolektivním vyjednávání	97
V. KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ VE STÁTNÍ A VEŘEJNÉ SLUŽBĚ	
1. Historické východisko	99
2. Československá zkušenost	99
Pojetí státní a veřejné služby	99
Odborové organizace státních zaměstnanců	101
Kolektivní vyjednávání a kolektivní smlouvy	102
3. Definice státní a veřejné služby	102
Tendence v pojetí	102
Tendence ve sdružování	104
Tendence ve stávkovém hnutí	106
Tendence ve vývoji mezd a platů	107
4. Strany kolektivního vyjednávání	108
Zaměstnavatelé	108
Zaměstnanecké reprezentace	111
5. Způsoby stanovení podmínek práce	112
Hlavní tendence vývoje	112
Participace státních a veřejných zaměstnanců	117
6. Rozsah kolektivního vyjednávání ve státní a veřejné službě	118
Mzdové a peněžní záležitosti	119
Záležitosti vyhrazené pro unilaterální rozhodování státu	119
Vztah mezi kolektivním vyjednáváním a arbitráží	120
Míra decentralizace v rozhodování	120
7. Pracovní spory	121
Pojetí pracovních sporů	121
Klasifikace sporů	122
Procedury pro řešení sporů o zájmech	123
Proces řešení sporů o právo	125
8. Syntéza	126
Základní tendence	126
Výzva osmdesátých let	127
Mechanismus srovnatelných mezd	129
9. Úvahy "de lege ferenda"	131
VI. K VÝVOJI PRÁVNÍ ÚPRAVY A PRAXE TRIPARTISMU V ČESKOSLOVENSKU PO ROCE 1989	
Východiska tripartity	135

	Rady hospodářské a sociální dohody	136
	Generální dohody	140
VII.	ČESKOSLOVENSKÝ MODEL KOLEKTIVNÍHO VYJEDNÁVÁNÍ	
	Transformace a kolektivní vyjednávání	143
	Kolektivní vyjednávání a sociálně ekonomická práva	144
	Kolektivní vyjednávání, kolektivní pracovní vztahy a participace	146
	Právní úprava kolektivního vyjednávání	148
	Subjekty kolektivního vyjednávání, zaměstnavatelská a odborová práva a svobody	151
	Předmět a obsah kolektivního vyjednávání	154
	Tarifní vyjednávání	159
	Strategie a taktika kolektivního vyjednávání	162
VIII.	KOLEKTIVNÍ SMLOUVY	
	Pojem a předmět kolektivních smluv	167
	Druhy kolektivních smluv	168
	Předsmluvní vztahy, postup před uzavíráním kolektivních smluv	169
	Změny kolektivní smlouvy	170
	Platnost a účinnost kolektivních smluv	170
	Plnění závazků z kolektivních smluv, uložení a seznámení s obsahem kolektivní smlouvy	170
IX.	KOLEKTIVNÍ SPORY	
	Předmět a obsah kolektivních sporů, prevence a postup při jejich řešení	173
	Řízení před zprostředkovatelem	176
	Řízení před rozhodcem	177
	Stávka a vyluka ve sporu o uzavření kolektivní smlouvy	177
X.	ZKUŠENOSTI S KOLEKTIVNÍM VYJEDNÁVÁNÍM A KOLEKTIVNÍMI SMLOUVAMI	179
XI.	PŘÍLOHY	
	Zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání (ve znění změn a doplnění)	185
	Vzor kolektivní smlouvy opírající se o mezinárodní pracovní normy Mezinárodní organizace práce	197
	Vzorová kolektivní smlouva Mezinárodní konfederace svobodných odborů	215
	Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 87/1941, o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat	233
	Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 95/1949, o ochraně mzdy	239

Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 98/1949, o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat	247
Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 100/1951, o stejném odměňování pracujících mužů a žen za práci stejné hodnoty	251
Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 135/1971, o ochraně zástupců pracovníků v podniku a o podmínkách, které jim mají být poskytnuty	255
Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 144/1976, o trojstranných poradách na podporu provádění mezinárodních pracovních norem	259
Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 151/1978, o ochraně práva organizovat se a o postupu při stanovení podmínek zaměstnání ve veřejné službě	263
Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 154/1981, o podpoře kolektivního vyjednávání	269